

18 במרץ 2024

ח' באדר ב' תשפ"ד

לכבוד,

ועדת מכרזים

הנדון: חידון הציונות – עוטף ישראל

רקע:

נכסי הציונות ובכלל זאת מקורות התרבות היהודית, ערכי תרבות של חלוציות והתיישבות, חיבור תרבותי בין מדינת ישראל ויהדות התפוצות – אלה עומדים ביסוד קיומה של התרבות הישראלית.

בהתאם למדיניות זו של המשרד, מינהל התרבות קידם לאורך השנים פרויקטים ומיזמים העוסקים בעולמות תוכן שונים: פרויקט "עמיות יהודית" בשיתוף ההסתדרות הציונית העולמית, פרס ראש הממשלה ללשון העברית על שם אליעזר בן-יהודה, פרס יצחק שדה לספרות צבאית, ועוד.

חידון הציונות הינו פרויקט הפועל משנת 2014 מייסודם של המוסדות הלאומיים (ההסתדרות הציונית העולמית והקרן הקיימת לישראל) ושל המועצה הציונית (זרוע הפעולה והחינוך של ההסתדרות הציונית העולמית). שיאו של חידון הציונות במסגרת חגיגות יום העצמאות ומשודר בשידור טלוויזיוני מרכזי.

בשנה זו, שנת 2024, בשונה משנים עברו, הוחלט כי החידון יוקדש לעולם התרבות הישראלי, על שהוא מבטא באופן מופתי את פניה של החברה הישראלית באמצעות עולמות הספרות, השירה, המוסיקה, הקולנוע, התיאטרון, הצילום, הציור והאמנות הפלסטית. בצל מלחמת חרבות ברזל, השנה יוקדשו פרקים נרחבים בחידון לתרבות הישראלית ברוח מצב המלחמה וברוח הערבות ההדדית בחברה הישראלית.

לחידון הציונות היו בעבר שותפויות עם משרד המורשת ועם החברה הממשלתית לתיירות. שותפויות אלו היו נקודתיות, בהתאם למיקוד החידון והמסרים שביקשו להעצים בכל שנה. לאחר אירועי ה-7.10, הוחלט בהסתדרות הציונית העולמית והגופים השותפים, כהחלטת מדיניות, לקבוע ולקבע את העיסוק בציונות כערך תרבותי, חי, בועט ונושם, ובאופן שאינו בהכרח כורך את

הציונות כעניין היסטורי, ארכאי וכזה הנשען על אתרי מורשת. על כן, כאמור, בשונה משנים עברו מוקד החידון בשנה זו הינו עולם התרבות והיצירה בישראל. יצוין כי לנוכח ההצהרה הנדרשת מההסתדרות הציונית העולמית על כך שמבוקש מקור מימון ממשלתי אחד בלבד, נתקבלה החלטה עקרונית לבקש השנה את שותפות משרדנו, וזאת מהטעמים שפורטו לעיל ומפורטים בהמשך.

תיאור הפרויקט:

חידון הציונות מייצר קשר בין הסיפור הישראלי-ציוני בקרב אלפי האזרחים המשתתפים בתהליכי התחרות, כמו גם בחשיפה כלל-ארצית לפעילות החידון המתמשכת לאורך חודשי השנה בכלל ולחידון הגמר בפרט. ייחודו ביכולת לייצר חיבור בין-דורי בקרב המשפחות המשתתפות וביצירת תשתית תרבותית משותפת, הן פנים-ישראלית והן במסגרת חובקת עולם עם השתתפות יהדות התפוצות. לחידון גם תפקיד סמלי בהעצמת הגורמים המאחדים את החברה בישראל.

השתתפות המשרד במיזם חידון הציונות נועדה לאפשר העמקה בתכני המורשת והתרבות של החברה הישראלית. התוכנית המוצעת תהווה עוגן תכני ותעשיר את השיח בחברה הישראלית ובתפוצות. באמצעותו, המשתתפים יעמיקו בקשר בין אדם לארצו, לעמו, למורשתו ולחברתו.

כאמור, ברוח התקופה לנוכח מצב המלחמה השורר בישראל, המועצה הציונית בחרה להקדיש השנה את החידון להוקרת היצירה הישראלית ולתרבות הישראלית המתחדשת בצל המלחמה. תכני המיקוד של חידון הציונות עוסקים השנה בהאדרת נכסי תרבות ישראלים והוקרה של יצירה ישראלית במסגרת שאלות הידע. בהיבט זה, פעילות החידון משיקה אל תחומי הפעילות השוטפת של היחידות המקצועיות במינהל התרבות: תחום המוזאונים, תחום הספרות, תחום המחקר התורני, תחום הארכיונים, תחום התרבות הדרוזית, תחום התרבות החרדית, ועוד.

ההתקשרות המוצעת, נועדה לאפשר לאזרחי ישראל להעמיק את החשיפה לערכיה התרבותיים המגוונים של התנועה הציונית, כמו גם מתן חשיפה וביטוי להיסטוריה של התרבות הישראלית.

אירוע השיא של חידון הציונות מהווה חלק מאירועי יום העצמאות, עתיד להתקיים ביום 1.5 (יום הצילומים) ולהיחשף ביום 14.5 (יום השידור).

ייחודו של החידון בשנת 2024 בהאדרת עולם התרבות הישראלי והוקרת היצירה הישראלית, באופן העולה בקנה אחד עם מטרות הליבה של המשרד, במיזם אליו ייחשפו חלקים נרחבים מן הציבור ושיאו באירועי יום העצמאות.

מינהל התרבות מאמין כי מיזם זה נותן מענה לצורך גדול שבחיזוק היסודות התרבותיים והקהילתיים ואת ערך הערבות ההדדית – יסודות מרכזיים בפרויקט זה.

מטרות הפרויקט :

- א. לחזק ולעודד את היצירה והעמקה בתרבות הישראלית.
- ב. העצמת וטיפוח התרבות והזהות הישראלית ברוח ערכי הציונות.

מדוע נבחר מסלול הרכש :

להבדיל מפעילות המשרד השוטפת במתן תמיכה למוסדות תרבות השותפים לעולמות תוכן אלה, המיזם המוצע מיועד עבור פעילות יזומה, ממוקדת, קצרת טווח, ובעלת אופי פרויקטאלי, החורג מהפעילות השוטפת המתקיימת בתחום זה.

תקציב :

תקציב הפרויקט הכולל : 1,550,000 ₪, המפורט בנספח התקציבי המצורף. מתוכו, תקציב מבוקש להשתתפות המשרד : 750,000 ₪

הערות לתקציב המצורף :

1. אנו מבקשים כי יתאפשר ניווד בין סעיפים תקציביים לצורך גמישות במרכיבי הפעילות בשל קושי בביצוע מלא בסעיף מסוים או בשל ביקוש נוסף לפעילות בסעיפים אחרים, תוך התחייבות כי לא תתקיים חריגה מהיקף התקציב הכולל.
2. הפעילות מתבצעת באמצעות נותני שירותים. בכל התקשרות עם נותני שירותים, ההסתדרות הציונית העולמית תוודא שמקורות המימון אינם כוללים מקורות מימון ממשלתיים אחרים.
3. כמפורט בנספח התקציבי, התקציב מושקע כולו בפעילות ואין בו נגזרת תקורה.

ההתקשרות המבוקשת :

משך ההתקשרות המבוקשת : 4 חודשים מיום חתימת ההסכם.
סוג ההתקשרות : פטור ממכרז.

התאמת ההסתדרות הציונית העולמית לביצוע הפעילות המבוקשת :

ההסתדרות הציונית העולמית נוסדה ב-1897, בקונגרס הציוני הראשון, והיא ארגון הגג לגופים הציוניים בעולם. בכך, היא הישות הגדולה בעולם לעיסוק בפעולות לקידום המפעל הציוני ותחת סמכותה פועלת המועצה הציונית כזרוע חינוכית.

מעמד ההסתדרות הציונית העולמית אל מול מוסדות המדינה נקבע בשנת 1952 במסגרת חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל.

למותר לציין כי חידון הציונות הינו מפעל ותיק אשר יתקיים זו השנה ה-11 והוא פרי היצירה של ההסתדרות הציונית העולמית על זרועותיה השונות.

ניסיונה הבלעדי של ההסתדרות הציונית העולמית בתחום, התשתית התפעולית והפריסה הרחבה, יאפשרו למשרד לממש את מטרותיו הציונות בצורה הטובה ביותר כשותף בחידון.

נימוקי הבקשה להתקשרות במסגרת פטור ממכרז :

1. ע"פ תקנה 3(19) לתקנות חובת המכרזים התשנ"ג-1993, התקשרות עם ההסתדרות הציונית העולמית לביצוע מטרות ציבוריות פטורה ממכרז. הפטור הוסדר במסגרת הוראת תכ"ם 7.6.8.
2. עפ"י סעיף 11א(ב) לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג-1952 (להלן: "חוק המעמד"), יראו כחלק מהמטרות הציבוריות המאפשרות פטור ממכרז כאמור גם את התפקידים המנויים באמנה שנכרתה בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות היהודית, וכן את המטרות הציבוריות שהתפתחו במהלך השנים, ופורטו בסעיף 11א(ב)(2) לחוק המעמד ובנספח א' סעיף 2.1.7 להוראת התכ"ם.
3. המטרות הציבוריות הרלוונטיות לפרויקט זה לפיו השירות הנדרש נכלל במסגרת תפקידי ההסתדרות הציונית העולמית:
 - תמיכה וסיוע למפעלי תרבות;
 - טיפוח תרבות יהודית;
 - העמקת המורשת בישראל ובתפוצות;
 - שותפויות בין יהדות התפוצות וישראל.
4. מינהל תרבות סבור כי בעבור מיזם זה יש להעדיף התקשרות בהליך פטור ממכרז על פני מכרז פומבי כאמור בתקנות חובת המכרזים תשנ"ג-1993, הואיל ומדובר במיזם משותף בעל ותק והצלחה ואשר קיימת עבורו תשתית הפריסה, היכולות המקצועיות והיכולות התפעוליות הדרושות למיזם מסוג זה, כאמור בפירוט מעלה ובהתאם לליבת העשייה של ההסתדרות הציונית העולמית, ואין תחליף לניסיונה ולתשתית התפעולית שלה ושל זרועותיה הביצועיות.
5. תכנית זו אינה מקבלת מימון ממשרדים ממשלתיים אחרים. רצ"ב הצהרת ההסתדרות הציונית העולמית לעניין זה.

נוכח לוחות הזמנים של המיזם, והואיל ואנו סבורים שתקצובו הוא ראוי, אנו מבקשים לקדם דיון באישור התכניות בהקדם האפשרי.

בברכה,

שביט בן - אריה

מנהל אגף תמיכות וקריטריונים